Gemeente Borger-Odoorn

Memo

Exloo, 12 januari 2022

Bestemd voor: Gemeenteraad

Afkomstig van: College van burgemeester en wethouders

Onderwerp: Beantwoording van raadsvragen m.b.t. mantelzorg

Kopie naar: -

Inhoud:

Inleiding

In het mantelzorgbeleid 2020+ staat beschreven dat de gemeente Borger-Odoorn haar mantelzorgers zo goed mogelijk wil ondersteunen en faciliteren. Het mantelzorgbeleid wordt mede op verzoek van de raad jaarlijks geëvalueerd.

Het memo 'evaluatie mantelzorgbeleid' is als ingekomen stuk behandeld tijdens de raadsvergadering van 23 december 2021. Dit memo informeerde de gemeenteraad over de ondernomen activiteiten op het gebied van mantelzorg en de uitkomsten van de enquête die we aan mantelzorgers voorgelegd hebben in 2020. Deze eerste evaluatie vormt een basis en nulmeting voor het evalueren van mantelzorgbeleid in de toekomst. Daarnaast werden geplande acties voor 2022 toegelicht.

Er zijn naar aanleiding hiervan tijdens de gemeenteraadsvergadering door enkele raadsleden vragen gesteld over de uitvoering van het mantelzorgbeleid. We merken op dat het goed is dat het onderwerp mantelzorg uw interesse heeft. Wij beantwoorden bij deze graag uw vragen.

Beantwoording van raadsvragen betreffende uitvoering mantelzorgbeleid

Vraag van dhr. de Groot (GL):
"In de evaluatie wordt aangegeven dat 15% van de respondenten overbelast is, en dat dit met name oorzaak vindt in de extra hulp op huishoudelijk gebied. In hoeverre moet ik hier een koppeling leggen met een tekortschieten van de WMO?"

Antwoord:
Uit de enquête lijkt het inderdaad zo dat 15% van de respondenten overbelast is of dreigt te worden. Wij beschouwen deze mantelzorgers als (bijna) overbelast omdat ze geen energie hebben voor hun mantelzorgtaken en daarnaast geen energie hebben om leuke dingen te doen of geen sociaal netwerk hebben ter ondersteuning bij de mantelzorgtaken. Het was niet mogelijk om uit dit onderzoek op te maken dat de (te zware) taken op huishoudelijk gebied er

meestal voor zorgen dat een mantelzorger zich overbelast voelt. Dit jaar gaan we nader onderzoeken door welke factoren mantelzorgers zich overbelast voelen. Op basis van dit vervolgonderzoek kunnen we bepalen welke maatregelen het beste gaan helpen. We spreken dus niet van een tekortschieten van de WMO.

Vraag van dhr. Braam (CU):
"Er wordt geschreven dat mantelzorgers steeds beter hun weg weten te vinden. Onze vraag gaat over jonge mantelzorgers: weten zij ook de weg te vinden en is hier ook aandacht voor, vanuit de scholen bijvoorbeeld?"

Antwoord:
Voor een deel weten jonge mantelzorgers wel hun weg te vinden. Jonge mantelzorgers worden vaak bij Welzijnsorganisatie Andes aangedragen door docenten, sociale teams of hun ouders. In samenwerking met de gemeente Aa en Hunze organiseert Andes activiteiten voor jonge mantelzorgers (in de leeftijden van 8 tot 23 jaar). Op deze manier houdt de mantelzorgcoördinator de vinger aan de pols bij jonge mantelzorgers die al wel in beeld zijn. In 2021 konden de activiteiten veel niet doorgaan in verband met Covid. De mantelzorgcoördinator heeft daarom samen met de jongerenwerker cadeaubonnen rondgebracht bij de jonge mantelzorgers, zodat jonge mantelzorgers een blijk van waardering kregen en om toch contact te houden.

We gaan ons inzetten om jonge mantelzorgers nog beter te bereiken en ondersteuning aan te bieden. Samen met Impuls (Welzijnswerk Aa en Hunze) is de mantelzorgcoördinator van Andes met de mantelzorgconsulent en jongerenwerker aan het kijken hoe we jonge mantelzorgers beter kunnen bereiken en waar ze behoefte aan hebben. Op basis hiervan wordt een structureel plan voor jonge mantelzorgers gemaakt. Bovendien starten we binnenkort met een actie om beter bekend te maken waar mantelzorgers terecht kunnen voor informatie en ondersteuning. Hierbij zullen we ons ook extra inzetten om jonge mantelzorgers te bereiken en aan te spreken.

Vraag van mevr. Huijing (CDA):
"Zijn alle mantelzorgers voldoende in beeld? En gebruiken we daarvoor ook onze lijntjes van de thuiszorg? Dat zijn de mensen die bij veel mensen thuis komen en vaak ook weten waar het knelt. Niet iedereen komt via het sociale team bij thuiszorg terecht, dus wij vroegen ons af of dat meegenomen is."

Antwoord:
Zoals in de memo beschreven zijn niet alle mantelzorgers in beeld bij de gemeente. We zouden naar schatting (afhankelijk van de definitie van mantelzorg) 3000 tot 7400 mantelzorgers in de gemeente kunnen hebben. Er waren 474 mantelzorgers bekend bij de gemeente vanwege het uitreiken van de mantelzorgwaardering.

Mantelzorgers kunnen zich immers zelf aanmelden voor de mantelzorgwaardering, of aangemeld worden hiervoor door de mensen voor wie zij zorgen. Dit is de manier waarop de gemeente op dit moment het meest complete overzicht van mantelzorgers verkrijgt. Sommige mantelzorgers maken gebruik van ondersteuning via de mantelzorgcoördinator van welzijnsorganisatie Andes, bijvoorbeeld in de vorm bijeenkomsten of respijtzorg.

We weten dat een deel van de mantelzorgers geen behoefte heeft aan ondersteuning. Zij geven aan dat ze geen hulp nodig hebben, of dat ze dit in hun eigen netwerk goed kunnen regelen. Een deel van de mantelzorgers beschouwt zichzelf niet als mantelzorger. Zij voelen zich dus niet aangesproken en komen moeilijk bij ons in beeld. In het beleid en de uitvoering richten wij ons op de deelgroep mantelzorgers die het zwaar heeft en die wel hulp nodig heeft. We willen deze groep beter bereiken – bijvoorbeeld door beter bekend te maken hoe mantelzorgers contact kunnen opnemen met de mantelzorgcoördinator of de Stichting Sociale Teams Borger-Odoorn wanneer zij vragen hebben of behoefte aan ondersteuning.

Wat betreft de mogelijke link met thuiszorg; de intake voor thuiszorg in de zin van huishoudelijke hulp gaat altijd via Stichting Sociale Teams. De stichting krijgt sporadisch signalen vanuit thuiszorg dat er extra aandacht nodig is voor een cliënt – deze signalen komen meestal vanuit de huisarts of familieleden. Andes neemt regelmatig deel aan multidisciplinaire overleggen in Borger, Exloo en Odoorn met huisartsen, thuiszorg en fysiotherapeuten. In deze overleggen worden casussen besproken, waarbij ook signalen van bijvoorbeeld thuiszorg en huisartsen over behoefte aan (mantelzorg)ondersteuning worden doorgegeven.